

INFO SĂLAJ

CONSILIUL JUDEȚEAN SĂLAJ

Informație și comunicare instituțională

Decizie și guvernare
locală pag.2

EVENTIMENT pag.3

Educație - Formare
pag.4

Avantaje
pag.4-5-6

Dezvoltare
socio-economică pag.7

Agenda lunară
pag.8

“(...) **există resurse unice la nivelul fiecărei comunități care trebuie păstrate, promovate și valorificate ca avantaje. Identitate competitivă.(...)**”

“În conținutul literar al cântecelor de seceriș din Sălaj, întâlnim motive

ca: îndemnul la muncă eficientă, plăcerea muncii în echipă, ironii la adresa celor ineficienți (...) sentimentul inechității și al exploatării secerătorilor (...).”

Rândurile aparțin proaspetei și singularei lucrări în România semnată Ioan Bocșa - Muzică vocală tradițională din Sălaj (2 volume), nepropunându-mi, prin reținerea lor, să reduc valoarea incontestabilă a acestei lucrări doar la aceste aspecte,

ci să propun o reflectare asupra formelor identității locale și a conceptului în sine, între recunoaștere și asumare, ca și comunitate și setea ei de succes și afirmare. A pericolului formelor fără fond. Tocmai parcurgem unul - criza mondială.

Se afirmă pe bună dreptate că produsele culturale ale unei comunități sunt mărci ale identității sale. Oare cât de competitivă în aceste momente în care nici măcar “pasa de construcție nu se mai aplaudă”? Cu dovezi incontestabile ale existenței acestor valori identitare (un scurt exemplu mai sus enunțat). Cum reușim să recuperăm temeinicia lucrului bine făcut și răsplătit pe măsură? Cât de mult încurajăm competența și profesionalismul? Cât dă echipa liderului său? Cât suntem dispuși să ne schimbăm atitudinea față de binele comun sau cel față de cel individual?

Francezii erau provocați luna trecută la o amplă dezbatere

privind simbolurile valorilor cu care se identifică. Nu cred că într-un teribil plictis au provocat această dezbatere.

Sunt convins că există resurse unice la nivelul fiecărei comunități care trebuie păstrate, promovate și valorificate ca avantaje. Identitate competitivă. A oamenilor, a credințelor lor. A locurilor unde aceștia trăiesc și-și propun să rămână. A acțiunilor lor și a setei de a fi nu mai buni, ci cei mai buni. Parafrazându-l pe Malraux, “o lume care scapă de moarte”. Eu cred că putem trăi cultural, economic, social.

1 decembrie 2009 și intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona. Cea de-a 91-a Sărbătoare a României... și o reinventare necesară prin asumarea valorilor fundamentale.

TIBERIU MARC,
Președintele
Consiliului Județean Sălaj

CONFERINȚĂ NAȚIONALĂ ÎN MATERIA BUNEI ADMINISTRĂRI

Școala Națională de Studii Politice și Administrative a organizat, în data de 13 noiembrie 2009, la București, conferința cu tema “Dreptul la o bună administrare - între dezbaterea doctrinară și consacrarea normativă”. Manifestarea face parte din

EVENTIMENT

cadrul proiectului de cercetare PN II CNCIS IDEI 698 “Dreptul la o bună administrare și impactul său asupra procedurilor administrației publice”.

continuare în pag.3

DECIZIE ȘI GUVERNARE LOCALĂ

Ședința Consiliului Județean

Potrivit Legii nr.215/2001 privind administrația publică locală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul județean s-a întrunit luni, 30 noiembrie 2009, în ședință ordinară, în cadrul căreia au fost adoptate 6 hotărâri. Prima (nr.146) dintre acestea se referă la alocarea unor sume din fondul de rezervă bugetară al Județului Sălaj pe anul 2009, pentru finanțarea unor acțiuni de interes județean și local. Prin această hotărâre, a fost alocată suma de 3.700,00 mii lei, din fondul de rezervă bugetară al județului, autorităților locale din județ pentru rezolvarea dificultăților financiare cu care se confruntă, respectiv pentru achitarea facturilor restante, finalizarea lucrărilor aflate în curs de execuție, precum și pentru acoperirea cheltuielilor minime de funcționare, după caz, iar Hotărârea nr.147 a vizat rectificarea bugetului propriu al județului pe anul 2009.

Conform dispozițiilor art. 91 alin. (1) lit. b) și ale alin.(3) lit.c) din Legea nr. 215/2001 privind administrația publică locală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Județean Sălaj îndeplinește atribuții privind dezvoltarea economico-socială a județului, iar în îndeplinirea acestor atribuții stabilește impozite și taxe în condițiile Legii nr.571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare. În vederea asigurării bunei funcționări a activității la nivelul Județului Sălaj și pentru respectarea acestor prevederi legale se impune stabilirea taxelor și tarifelor locale, care vor fi practicate în anul fiscal următor, pentru prestarea unor servicii de către structurile de specialitate din cadrul Consiliului județean și a unităților subordonate acestuia. Astfel, prin Hotărârea nr.

148 au fost stabilite taxele și tarifele a căror competență de stabilire revine Consiliului județean și care vor fi practicate în anul 2010, respectiv cele aplicabile în cazul eliberării certificatelor de urbanism, avizelor și autorizațiilor în domeniul construcțiilor, vizitării muzeelor, celor aplicabile serviciilor oferite de Biblioteca județeană "Ioniță Scipione Bădescu", Ansamblul Folcloric "Meseșul", Centrul pentru Conservarea și Valorificarea Culturii, Direcția Județeană de Evidență a Persoanelor, precum și pentru

utilizarea zonei drumurilor aflate în proprietatea Județului Sălaj .

Potrivit art.62 alin.(1) din Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, la stabilirea venitului anual din cedarea folosinței terenurilor se ia în calcul arenda prevăzută în contractul încheiat între părți, pentru fiecare an fiscal, indiferent de momentul încasării acesteia. În cazul în care arenda se exprimă în natură, evaluarea în lei se face pe baza prețurilor medii ale produselor agricole, stabilite prin hotărârea Consiliului județean, ca urmare a propunerii Direcției pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală Sălaj, sens în care au fost stabilite prețurile medii ale produselor agricole pe anul 2010, care stau la baza evaluării veniturilor în natură obținute din arenda de proprietarii de terenuri,

uzufructuari sau alți deținători legali (Hotărârea nr.149).

Hotărârea nr.150 din 30.11.2009 vizează participarea Județului Sălaj la cofinanțarea proiectului "Program de formare complexă pentru județele din Transilvania de Nord " finanțat prin Programul Operațional - Dezvoltarea Capacității Administrative, domeniul major de intervenție 1.3. Precizăm că Județul Sălaj este membru fondator al Asociației de Dezvoltare Intercomunitară "Transilvania de Nord", asociație care are scopul de a pregăti și promova proiecte pentru dezvoltarea regională, de interes comun pentru cele șase județe asociate, în domeniile serviciilor sociale, transport, mediu, mediu de afaceri, turism și de a obține finanțări interne și externe necesare derulării acestora, de a realiza în comun proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional, ori de a furniza

în comun unele servicii publice. Pentru atingerea obiectivelor se va iniția un proiect intitulat "Program de formare complexă pentru județele din Transilvania de Nord", care urmează a fi depus spre finanțare prin Programul Operațional - Dezvoltarea Capacității Administrative, domeniul major de intervenție 1.3. - operațiunea "Module de pregătire în domenii ca: achiziții publice, ECDL, limbi străine, dezvoltarea de proiecte, licitarea și managementul proiectelor".

Programul de transport rutier de persoane prin servicii regulate, în trafic județean, pentru perioada 2008 - 2011 a fost actualizat prin Hotărârea nr. 151, în baza solicitărilor justificate ale autorității locale.

MINODORA MARINCAȘ,
consilier juridic

EVENIMENT

PROGRAM POSTUNIVERSITAR ÎN MANAGEMENTUL ADMINISTRAȚIEI PUBLICE

Joi, 26 noiembrie 2009, Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării, din cadrul Universității "Babeș-Bolyai" Cluj-Napoca, a organizat conferința de prezentare a Studiului privind analiza capacității manageriale a administrației publice locale din România și nevoile de formare postuniversitară. Activitatea se circumscrie unui proiect finanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative, și a avut la bază realizarea unor chestionare la nivelul autorităților și instituțiilor publice din regiunea de dezvoltare Nord-Vest, cu scopul de a determina nevoile de formare profesională a funcționarilor publici de conducere din cadrul acestora. Pornind de la definirea conceptului de capacitate managerială, prin utilizarea unor metode de cercetare cantitativă și calitativă, s-a reușit identificarea domeniilor prioritare de studii în care necesitatea formării continue în administrația publică este una presantă și anume: Economie și Finanțe Publice, Administrație Publică, Management, iar ca

subdomenii au fost consemnate în principal: bugete locale; leadership în organizațiile publice; analiza politicilor publice; etica în administrația publică; managementul proiectelor; managementul resurselor umane; monitorizarea și evaluarea programelor, proiectelor și activităților; management public; drept administrativ/contencios, achiziții publice. De asemenea, s-a concluzionat, pe baza răspunsurilor date, că durata optimă a unui astfel de program postuniversitar ar fi cuprinsă între 6 luni și un an.

La eveniment, au participat cadre didactice universitare, aleși locali și specialiști în administrație publică din județele Cluj, Maramureș, Sălaj, Satu Mare, Bihor și Bistrița-Năsăud, între aceștia aflându-se și domnii Cosmin-Radu Vlaicu, Secretarul Județului Sălaj și Boncidai Csaba, Primarul comunei Pericei.

Programul postuniversitar este preconizat să fie operaționalizat și lansat în cursul anului 2011.

Luminița Fechet

CONFERINȚĂ NAȚIONALĂ ÎN MATERIA BUNEI ADMINISTRĂRI

urmare din pag. 1

Proiectul își propune cercetarea principiilor bunei administrări și relevanța acestora în administrația publică, din perspectiva "normativizării" la nivel european a dreptului cetățeanului la o bună administrare, drept fundamental din generația a III-a a drepturilor omului, legiferat prin Carta Drepturilor Fundamentale ale Uniunii Europene, dar mai ales prin Tratatul de la Lisabona.

La eveniment, au onorat cu prezența numeroase personalități-teoreticieni și practicieni

ai dreptului administrativ și științelor administrative care au susținut comunicări științifice și au participat în mod activ la dezbateri: Prof. Univ. Dr. Emil

Bălan, prorector S.N.S.P.A., Nedelcu, Universitatea din Craiova; Prof. Univ. Dr. Gen. (r) Verginia Vedinaș. Universitatea

Dragoman Ion, Universitatea Spiru Haret, București; Conf. Univ. Dr. Emanuel Albu, judecător, Înalta Curte de Casație și Justiție; Prof. Univ. Dr. Iordan Nicola, Secretarul Județului Sibiu; Drd. Codrin Munteanu, Prefectul Județului Covasna; Drd. Cosmin-Radu Vlaicu, Secretarul Județului Sălaj; Lect. Univ. Dr. Lucia Cătană, Universitatea Dimitrie Cantemir, Tîrgu Mureș; Drd. Cristi Iftene, Universitatea din Constanța; Drd. Marius Văcărelu, S.N.S.P.A. și mulți alții.

Vasile Șandor

EDUCAȚIE - FORMARE

Profesor pentru o zi! Ediția a 4-a, 2009

S-a derulat și a patra ediție a acestui proiect. 12 licee participante din județul Sălaj, mai mulți participanți decât ne așteptam (518 elevi) și..."directorii pentru o zi":

Colegiul Național "Silvania", Zalău:
Kramar Tania
Liceul de Artă "Ion Sima", Zalău:Boia Andrei
Liceul Sportiv

"Avram Iancu", Zalău:Tămășan Mihai

Liceul Teoretic "Ion Agârbiceanu", Jibou: Opris Bianca-Diana

Grupul Școlar "Cserey-Goga", Crasna: Pap Eszter

Colegiul Tehnic "Alesandru Papi Ilarian", Zalău: Iepure Gavril

Grupul Școlar "Voievod Gelu",

Băsești", Cehu Silvaniei: Chiș Cristina

Grupul Școlar Industrial Hida: Fetea Paula-Maria
Liceul Pedagogic "Gheorghe Șincai", Zalău:
Bălăbuc Daniela

Premierea s-a desfășurat, joi, 19 noiembrie 2009, în sala de conferințe a Consiliului Județean Sălaj, în prezența elevilor și profesorilor participanți la acest proiect. Tuturor participanților li s-au oferit diplome, "directorii" primind însemnele de lideri ai acestei ediții prin insigne și bloc notes-uri.

Consiliul Județean al Elevilor Sălaj

AVANTAJE

COMPETIȚII SPORTIVE ȘCOLARE TRADIȚIONALE ÎN SĂLAJ

Direcția pentru Sport a Județului Sălaj are incluse în Calendarul Sportiv Județean două competiții sportive tradiționale pentru elevii din județ.

"Cupa Văilor", pentru elevii din clasele gimnaziale, organizată, anual, în luna mai, - în 2009 având loc ediția XXXI și "Cupa Lyceum", pentru elevii de liceu, ediția XVI-a în 2009, care este în curs de desfășurare în perioada 4-27 noiembrie.

"Cupa Lyceum" se organizează la disciplinele baschet, handbal și volei, fete și băieți, după următorul program:

- Baschet fete - 04.11.2009 - 4 echipe participante

- Volei fete - 06.11.2009 - 8 echipe

- Baschet băieți - 11.11.2009 - 5 echipe

- Handbal băieți - 13.11.2009 - 8 echipe

- Volei băieți - 25.11.2009 - 6 echipe

- Handbal fete - 27.11.2009 - 6 echipe

Competiția se desfășoară pentru elevii care nu sunt legitimați la disciplina sportivă la care participă și este organizată în colaborare cu Inspectoratul Școlar Județean și asociațiile județene pe ramura de sport.

D.S.J.Sălaj asigură premiile constând în cupe și diplome pentru primele 3 locuri,

set de tricouri pentru echipa câștigătoare și plata arbitrilor, I.S.J.Sălaj, prin conducerile unităților de învățământ, pun la dispoziție sălile de sport, iar asociațiile județene pun la dispoziție arbitrii.

Primele trei clasate la disciplinele sportive desfășurate până la jumătatea competiției, sunt următoarele:

Baschet fete:

1.Colegiul Național "Silvania" Zalău

2.Liceul Pedagogic "Gheorghe Șincai" Zalău

3.Liceul Teoretic "I.Agârbiceanu" Jibou

Volei fete:

1. Colegiul Național "S.Bărnuțiu"

Șimleu Silvaniei

2.L.P.S."A.Iancu" Zalău

3.Colegiul Național "Silvania" Zalău

Baschet băieți:

1.Liceul Pedagogic "Gh.Șincai" Zalău

2.Colegiul Național "Silvania" Zalău

3.Grupul Școlar "Gh. Pop de Băsești"

Cehu Silvaniei

Handbal băieți:

1.Grupul Școlar "Cserey-Goga" Crasna

2.Grupul Școlar "O.Goga" Jibou

3.Liceul "A.P.Illarian" Zalău

Competițiile s-au bucurat de succes,

au fost întreceri antrenante, echilibrate, dar desfășurate în spiritul fair-play-ului, constituindu-se în adevărate activități pentru sănătate, pentru mișcare, alternativa la viața nesănătoasă pe care o trăiesc astăzi din ce în ce mai mulți tineri.

Trebuie, de asemenea, să apreciem activitatea pe care o desfășoară profesorii de educație fizică de la unitățile de învățământ participante la competiție, atât la pregătirea echipelor, în timpul lor liber și neremunerați, cât și la competițiile care se desfășoară, de asemenea, după orele la clasă.

Numărul mare de ediții, la care s-a ajuns la aceste două competiții sportive tradiționale, fac ca județul Sălaj să fie unul din puținele județe din țară cu astfel de activități sportive pentru această categorie de populație.

Cei mai mulți dintre sportivii de performanță din județ au fost identificați și selecționați cu ocazia desfășurării acestor două competiții sportive tradiționale.

Un material realizat cu colaborarea Direcției pentru Sport a Județului Sălaj

AVANTAJE

“Ce viitor au tinerii din EUROPA?”

CARE ESTE VIITORUL TINERILOR DIN EUROPA?
 QUALE FUTURO PER I GIOVANI IN EUROPA?
 WELCHE ZUKUNFT FÜR DIE JUGENDLICHEN IN EUROPA?
 QUEL AVENIR POUR LES JEUNES EN EUROPE ?

www.eurofutur.eu

Încă din numărul trecut al Info Sălaj, am început prezentarea rezultatelor studiului din cadrul proiectului mai sus amintit. În acest număr, iată rezultatele pentru cea de-a doua temă “Identitatea teritorială și percepția Europei. Cum v-ați caracteriza?”

1. Vă simțiți mai degrabă:

	Germania	Franța	Italia	România	TOTAL
citează țara sa	41,4%	59,8%	42,2%	57,9%	49,6%
European	19,1%	19,2%	15,6%	25,1%	19,7%
citează oraș/județ	21,5%	11,5%	22,3%	8,9%	16,5%
citează regiunea sa	18,0%	9,5%	19,8%	8,0%	14,3%
TOTAL	100%	100%	100%	100%	100%

2. Intenționați să votați la alegerile europene din iunie 2009?

	Germania	Franța	Italia	România	TOTAL
Da	75,3%	84,2%	78,5%	78,9%	79,0%
Nu	24,7%	15,8%	21,5%	21,1%	21,0%
TOTAL	100%	100%	100%	100%	100%

3. Înainte de toate, Europa este pentru dumneavoastră?

	Germania	Franța	Italia	România	TOTAL
Un spațiu de schimburi economice	67,5%	77,9%	63,2%	67,3%	67,9%
Continent/o zonă geografică	70,9%	57,3%	53,7%	53,1%	58,0%
Un cadru cultural comun	53,3%	41,4%	45,4%	50,8%	47,9%
Istorie comună a popoarelor	38,1%	45,6%	35,4%	31,8%	36,8%
Un cadru instituțional	19,6%	21,2%	32,1%	37,7%	28,9%
O sursă de constrângeri	14,8%	8,9%	9,4%	12,2%	11,3%
O instituție abstractă	12,7%	13,8%	10,1%	6,8%	10,4%

4. În opinia dumneavoastră, de ce trebuie să acționăm la nivelul Europei?

	Germania	Franța	Italia	România	TOTAL
Deoarece mai uniți vom fi mai puternici	43,0%	44,1%	50,3%	46,2%	46,5%
Deoarece acest lucru contribuie la pacea mondială	42,2%	29,3%	26,1%	11,2%	26,1%
Deoarece acest lucru este deja un fapt	6,5%	16,5%	10,5%	26,9%	15,3%
Este mai bine să se acționeze la nivel de state	8,3%	10,1%	13,0%	15,7%	12,2%
TOTAL	100%	100%	100%	100%	100%

5. Ce părere aveți despre extinderea Uniunii Europene prin aderarea altor state?

	Germania	Franța	Italia	România	TOTAL
Sunt de acord	51,1%	43,5%	47,8%	73,5%	54,9%
Nu sunt de acord	31,2%	29,5%	31,6%	6,3%	24,1%
Nu am nicio părere	17,7%	27,0%	20,6%	20,2%	21,0%
TOTAL	100%	100%	100%	100%	100%

6. Doriți ca cetățenii Europei să aleagă un președinte al Uniunii Europene?

7. În opinia dumneavoastră, este nevoie de o limbă comună pentru toți cetățenii europeni?

8. În opinia dumneavoastră, programele școlare ar trebui armonizate la nivel european?

	% "da"	Germania	Franța	Italia	România
Alegă un președinte al Uniunii Europene	53,2%	43,2%	49,5%	60,2%	55,3%
Limbă comună pentru toți cetățenii europeni	37,1%	20,9%	30,1%	44,7%	45,7%
Programele școlare ar trebui armonizate la nivel european	60,5%	44,7%	59,0%	58,2%	76,5%

Și câteva impresii ale tinerilor sălajeni participanți în acest proiect promovat de

Consiliul Județean Sălaj, după prezența europeană la Forumul din Limoges (Limousin-Franța, 30-31 octombrie 2009):

“Am rămas cu o amintire plăcută în ceea ce privește vizita dar și asupra locuitorilor care ne zâmbeau mereu, ne-am simțit pentru un moment europeni deși această senzație a dispărut în momentul în care la întrebările privind Uniunea Europeană și țările membre ale acesteia lansate tuturor echipelor - întrebarea care s-a pus despre țara noastră a fost următoarea: “Ce formație interpretează melodia Dragoste din tei?”. Încă mă întreb de ce, din atâta istorie, atâta cultură, atâtea oameni de valoare români s-a pus această întrebare atât de banală și atât de usturătoare? Poate din cauza faptului că deși suntem o țară bogată din punct de vedere al culturii nu știm să valorificăm ceea ce avem, ceea ce ne reprezintă (...).”

“O zi nu este de ajuns ca să poți afla toate așteptările pe care le au tinerii de la Uniunea Europeană, dar având în vedere că ne-au fost ascultate opiniile și în sfârșit

am fost auziți a fost bine. În concluzie toți avem așteptări mari de la Uniunea Europeană dar nu suntem siguri că suntem suficient de pregătiți pentru a răspunde la rândul nostru cerințelor și normelor care se impun la realul nivel european.”

“A fost o experiență care... nu exagerez când spun...mi-a deschis orizontul și dorința de integrare...”

Elevii noștri de excepție

Nagy Edit este elevă în clasa a X-a B , profil uman, la Colegiul Național “Simion Bărnuțiu” în Șimleu Silvaniei. O elevă cu un zâmbet deschis, luminos, cu privire arzând de nerăbdare atunci când ia contact cu literatura.

Totul a început în anul școlar 2005 - 2006, în clasa a VI-a, când a simțit că începe să îndrăgească limba și literatura maghiară. Sub oblăduirea doamnei profesoare Orosz Gabriella, de la Școala Gimnazială “Petri Mor” din Nusfalău, începe să studieze cu pasiune literatura și participă la prima olimpiadă școlară. Strădania ei nu a rămas fără rezultate, deoarece, de la început, a obținut premii la faza județeană. În anul 2007, participă la faza națională, organizată, atunci, la Oradea.

Ajunsă în clasa a IX-a la Colegiul Național “Simion Bărnuțiu”, continuă cu pasiune descoperirea fenomenului literar sub îndrumarea noii sale profesoare de limba și literatura maghiară, domnișoara Nagy Eleonora. Chiar din primul an, își vede visul împlinit pentru că, în 2009, obține premiul II la faza națională a Olimpiadei de limba și literatura maghiară, organizată la Odorheul Secuiesc, rezultat care o propulsează la faza internațională, organizată la Oradea, unde obține mențiune.

Dragostea pentru literatură și încurajarea venită din partea profesoarei sale de maghiară o determină să participe la diferite concursuri de recitări.

Cu toate că la început a fost timidă și emoționată, sentimentul că dascălul ei are încredere în forțele ei, o determină să persevereze. Astfel, în anul 2006, obține premiul II la Concursul de recitări “Kamyadi Sandor”, în 2007 - o mențiune, iar în 2008 premiul II la Concursul de recitare “Jozsef Attila, din Șimleu Silvaniei.

Secretul succesului ei este sângele, interesul deosebit pentru literatură, dragostea față de carte, datorită cărora s-au dezvoltat cunoștințele ei în domeniul literaturii și teoriei literare.

În timpul pregătirilor, a lucrat cu mare interes și seriozitate respectând cerințele și îndrumările primite. A studiat bibliografia primită și a căutat ea însăși alte surse menite să o ajute. A manifestat o responsabilitate deosebită în tot ceea ce a făcut. A apreciat valoarea, însemnătatea acestor concursuri și a știut să valorifice oportunitățile. Pentru meritele deosebite a câștigat dreptul de a participa în tabere în țară și străinătate.

Cu elevi ca Nagy Edit, Colegiul Național “Simion Bărnuțiu” câștigă prestigiu național și internațional, ceea ce demonstrează încă o dată că această instituție merită titlul de Școală Europeană.

Un material realizat cu colaborarea Inspectoratului Școlar Județean Sălaj

AVANTAJE

Sate contemporane din România: deschideri spre Europa. Aplicație zonală - județul Sălaj

Din punct de vedere științific, proiectul Sate din România. Deschideri spre Europa. Aplicație zonală jud. Sălaj, a cărui autoritate finanțatoare este Administrația Fondului Cultural Național, se încadrează în seria demersurilor de investigare socio-etnografică a comunităților situate în perimetrul viitoarei Autostrăzi Brașov-Borș, derulate în anii precedenți de instituții similare Muzeului Județean de Istorie și Artă, respectiv Muzeul de Etnografie Brașov, Muzeul Județean Mureș, Muzeul Etnografic al Transilvaniei din Cluj Napoca.

Proiectul inițiat de Muzeul Județean de Istorie și Artă Zalău a propus realizarea unei cercetări complexe, bazată pe repertorierea, arhivarea și valorificarea elementelor de patrimoniu cultural material și imaterial, specifice unor nuclee rurale definite prin profiluri etnice diferite. Am avut în vedere satele limitrofe traseului Autostrazii Brașov-Borș din comuna Marca, situată pe DN 198 (la 55 km de Zalău), la limita cu județul Bihor: Porț, Leșmir și Marca-Huta, fiecare dintre ele cu o structură etnică diferită. Am pornit în demersul nostru de cercetare conștienți fiind de faptul că impactul construcției Autostrazii va fi unul major, cu implicații net favorabile asupra potențialului economic al zonei, dar și cu dezavantajele inerente privind păstrarea unui anumit specific local.

Opțiunea pentru aceste comunități nu a fost întâmplătoare, ci s-a bazat pe mai multe rațiuni; fără a dezvolta în detaliu aceste motivații, este important să menționăm faptul că structura multietică și pluriconfesională a fost un aspect determinant în focusarea cercetării noastre pe această zonă, pornind, evident, de la considerentul că diversitatea, fie etnică sau religioasă, este întotdeauna extrem de fertilă și deschide perspective incitante cercetării antropologice. De asemenea, faptul că zona nu a fost cercetată într-o manieră consistentă a fost un element care a orientat opțiunea noastră. Deși poate părea impropriu pentru un demers de "salvare" a tradițiilor, am avut în vedere și specificitatea generată de dinamica economică accentuată a zonei, reprezentată de oportunitățile privind ocuparea forței de muncă în activități de tip industrial, respectiv cele aferente industriei extractive (petrol la Suplacu de Barcău și cărbune la mina din Ip). Nu în ultimul rând, am avut în vedere și perspectiva conturării unei imagini multidisciplinare, investigațiile noastre venind în completarea rezultatelor cercetărilor

arheologice preventive derulate de specialiștii arheologi ai MJIA Zalău pe tronsonul Autostrazii Transilvania, aferent spațiului administrativ al comunei Marca.

În contextul cercetării, au fost privilegiate metodele specifice anchetei de teren; astfel, pe lângă metoda clasică a observației participative, recoltarea informațiilor orale s-a bazat pe uzitarea interviului ca metodă de lucru, pornind de la constatarea capacității sale comprehensive superioare în raport cu alte metode (de ex. chestionarul). Pentru o asigurare a anumite coerențe a discursului individual, am preferat tipul interviului semi-directiv sau semi-structurat, bazat pe utilizarea unui ghid de interviu care să asigure un relativ control în culegerea datelor. Componenta pluridisciplinară a echipei a determinat recurgerea la interviurile suprapuse, aceeași interlocutori fiind abordați succesiv în legătură cu domeniul de interes al cercetătorului. De asemenea, în dorința de a surprinde individul și poziționarea lui în raport cu evenimentele sau faptele de cultură studiate, am recurs la metoda povestirii vieții extrem de utilă în configurarea elementelor privind modul de viață, valorile, normele, mentalitățile, reprezentările, sistemele de relații.

În cadrul palierului consacrat investigării strategiilor de dezvoltare economică a zonei, au fost documentate aspectele privind modalitățile de organizare a habitatului comunitar, cu privire specială asupra gospodăriei țărănești, a structurii și funcționalității sale economice. Pe baza interviurilor, am putut completa informațiile documentate din arhive, cu privire la tehnicele de construcție a locuințelor din perioada interbelică și postbelică, la elementele de arhitectură specifice perioadelor menționate, la modalitățile de structurare a spațiului locuit (componenta gospodăriei), la formele de întraajutorare ce funcționau pentru susținerea acestui gen de activități. Pentru comunitățile din Porț și Leșmir am reușit să surprindem influențele migrației circulatorii în mediile muncitorești asupra organizării interioare, disponibilitatea semnificativă în adoptarea elementelor specifice confortului urban.

În strânsă interdependență cu evoluția elementelor de habitat, au fost urmărite chestiunile legate de ocupațiile tradiționale specifice zonei, precum și mutațiile intervenite sub presiunea evenimentelor politico-economice determinate de schimbările de regim ce au marcat perioada ultimului secol.

Pentru ambele comunități, s-a constatat mutația majoră intervenită în statutul socio-profesional al membrilor comunității, în speță a populației masculine, care a migrat dinspre sectorul agricol spre cel reprezentat de activitățile industriale. În acest context, semnalăm faptul că unul dintre segmentele cel mai bine documentat privind strategiile economice ale zonei este cel referitor la experiența cooperativizării și, respectiv, de cooperativizării ce a afectat două dintre cele trei sate studiate, respectiv Porț și Leșmir. Din acest punct de vedere, includerea în echipa de proiect a specialiștilor în istoria recentă a constituit un avantaj atât sub aspect metodologic, cât în privința manierei de interpretare a datelor. La fel ca la nivelul întregului rural românesc, și în satele cercetate procesul de colectivizare, prin măsurile de industrializare și urbanizare, a dus la disoluția identității economice și sociale a țărănimii, fenomen calificat în literatura sociologică prin sintagma "de-țărănizării" satelor.

Una dintre consecințele desființării abuzive a proprietății private se reflectă actualmente în fragilitatea spiritului antreprenorial, cunoscut fiind faptul că acest tip de proprietate se relaționează pozitiv cu dezvoltarea inițiativei particulare. Fenomenul este caracteristic întregului rural românesc, iar în satele cercetate se manifestă în special prin deconcertarea tinerilor, ce nu mai pot fi angrenați în activitățile de tip industrial ce s-au dovedit modele economice eficiente în cazul generației postbelice.

În arealul cercetat, comunitatea de slovaci din Marca-Huta se diferențiază prin strategiile economice adoptate atât datorită specificității în configurarea habitatului comunitar, cât și serviciilor generate de izolarea spațială a satului. Depopularea satului prin valuri de migrație derulate în special în două mari etape (1947 și după 1990) a generat disoluția actuală a comunității de slovaci din Marca-Huta, perspectiva localității fiind, în opinia interlocutorilor noștri, cea a unui "sat de vacanță". Cercetarea derulată a avut în vedere și alte aspecte privind viața socială, instituțiile comunitare, obiceiurile și folclorul specific zonei, respectiv elemente referitoare la strategiile de conviețuire, interacțiune etnică și confesională, reprezentative în sensul surprinderii mărcilor identitare.

CORINA BEJINARIU,
coordonator proiect

Un material realizat cu colaborarea
Muzeului Județean de Istorie și Artă Zalău

DEZVOLTARE SOCIO - ECONOMICĂ

PROIECTE CU FINANȚARE EUROPEANĂ PENTRU SĂLAJ

În ansamblul său, procesul de integrare europeană a României trebuie să fie, în finalitatea sa mai mult sau mai puțin îndepărtată, unul de antrenare a dezvoltării: dezvoltare economică, social-culturală și, nu în ultimul rând, civilizatorie. Una dintre cele mai importante oportunități și șanse pe care Europa Unită le oferă României este atragerea unor însemnate fonduri care să susțină, să stimuleze și să pună în fapt noi componente ale dezvoltării regiunilor țării. Procesul propriu-zis de absorbție a fondurilor alocate prin instrumentele structurale este extrem de complex,

adesea greoi, îndelungat, presupunând o evaluare atentă a nevoilor fiecărei regiuni, fiecărui beneficiar, o pregătire adecvată a competențelor și, nu în ultimul rând, un act de voință și responsabilitate a celor decizi să acceseze aceste fonduri și să le transfere în ecuația dezvoltării și a realității investiționale. Pentru instituțiile publice, această șansă a fost în același timp și o mare provocare, în condițiile în care administrația românească nu a avut și nu are o practică consacrată în acest domeniu.

Printr-un management instituțional adecvat, o selecție riguroasă a resurselor umane, o evaluare instituțională corectă, Consiliul Județean Sălaj a început, din anul 2004, un demers treptat și elaborat de abordare a procesului de accesare a instrumentelor structurale. S-a procedat la o identificare a nevoilor de dezvoltare, s-au conturat direcțiile strategice în acord cu angajamentele asumate de România în procesul integrării și cu ceea ce Uniunea Europeană aștepta de la țările din estul Europei în drumul lung al compatibilizării cu economia și civilizația continentală.

Un prim instrument de lucru care a rezultat a fost Planul Județean de Dezvoltare pentru perioada 2007-2013, în cadrul căruia a fost stabilit și un portofoliu de proiecte.

După depășirea fazei de planificare, conducerea Consiliului Județean Sălaj a selectat acele proiecte pentru care avea competență juridică și instituțională (regimul proprietății) sau posibilități de abordare în parteneriat, în funcție de condițiile de eligibilitate stabilite pe fiecare traseu de finanțare.

Începând cu 2005-2006, prin Direcția de dezvoltare regională și managementul proiectelor din cadrul instituției, cu sprijinul Ministerului Dezvoltării, s-a reușit pregătirea și maturizarea tehnică a unor proiecte de viitoare investiții, în valoare de peste 17 miliarde lei vechi (1,7 milioane

RON), reprezentând costurile serviciilor de proiectare tehnică (studii de fezabilitate, expertize și proiecte tehnice). Una dintre cele mai generoase și atractive surse de finanțare pentru Consiliul Județean a fost cea oferită de Programul Operațional Regional, în cadrul căruia au fost depuse nu mai puțin de 12 aplicații de finanțare. În 7 dintre acestea Consiliul Județean este beneficiar distinct și unic, iar în celelalte 5 este parte a unor structuri partenoriale și asociative, în funcție de cerințele de eligibilitate ale fiecărei situații. Valoarea totală a acestor proiecte este de 164.822.952,96 euro.

Implementarea acestor proiecte, în măsura în care va fi asigurată finanțarea integrală, va însemna o responsabilitate majoră pentru Consiliul Județean Sălaj, pentru care aceste investiții mari înseamnă mai mult decât un exercițiu de imagine: schimbări majore la nivelul județului și al patrimoniului administrației județene.

Pentru a oferi un tablou relevant asupra proiectelor actuale ale Consiliului județean, prezentăm un inventar succint al acestora:

1. Reabilitarea drumului Ciucea-Crasna-Vișoș:-lungime: 37,629 km; valoare eligibilă: 71.777.171,34 lei;

2. Reabilitare drum județean DJ 108A: DN 1F Românași-Creaca-Jibou-Benasat:-lungime: 36,11 km; valoare totală: 95.380.491,93 lei;

3. Reabilitare drum județean DJ 191C Nușfalău-Crasna-Zalău-Creaca:-lungime: 36,424 km; valoare totală: 106.216.189,05 lei;

4. Reabilitare drum județean DJ 191D Nușfalău-Valcău-Sig-Tusa-Vânători:-lungime: 31,330 km; valoare totală: 95.411.978,57 lei;

5. Reabilitarea Spitalului Județean de Urgență Zalău:-valoare totală: 40.762.112,79 lei;

6. Modernizarea și extinderea Complexului de Servicii Comunitare Cehu Silvaniei, prin înființarea de ateliere vocaționale pentru tinerii ieșiți din sistemul rezidențial:-valoare eligibilă: 2.831.509,05 lei;

7. Modernizarea complexelor de servicii sociale pentru copii din Jibou, Șimleu Silvaniei și Zalău:-valoare eligibilă: 2.825.618,87 lei;

8. Restaurarea patrimoniului istoric și cultural al Consiliului Județean Sălaj-clădirile Centrului Militar Județean, Muzeului Județean de Istorie și Artă și Galeriilor de Artă „Ioan Sima”:-valoare totală: 25.424.792,84 lei;

9. Circuitul bisericilor de lemn din Transilvania de Nord-Județul Sălaj:-valoare totală: 4.819.351,25 lei;

10. Circuitul castrelor romane din județul Sălaj:-valoare totală: 33.105.920,15 lei;

11. Managementul integrat al deșeurilor în județul Sălaj:-valoare totală: cca 25.000.000 euro;

12. Îmbunătățirea dotării cu echipamente a bazelor operaționale pentru intervenții în situații de urgență din Transilvania de Nord:-valoare eligibilă: 41.906.353,60 lei.

LAURA OPRIȘ, consilier

AGENDA LUNARĂ

PUNCTUL FINAL AL UNUI IMPORTANT PROIECT DE INVESTIȚII

Pentru data de 15 decembrie 2009, este programată recepția lucrărilor de investiții efectuate la Acumularea Virșolț. Este vorba de finalizarea proiectului de punere în siguranță a acestei importante acumulări, lucrările efectuate determinând ca investiția să se înscrie printre cele mai importante activități derulate în județul nostru în ultima perioadă.

Precizăm că valoarea investiției se ridică la peste 53 milioane lei, fiind finanțată prin Ministerul Mediului, cu bani de la Banca Mondială și de la bugetul de stat. În principal, s-a acționat la

etanșeizarea barajului, pentru amenajarea afluenților și

consolidarea malurilor lacului. A fost nevoie de etanșeizarea barajului datorită infiltrății produse în corpul

acestuia din cauza materialului din care este realizat (pământ). Poate că și din cauza... vechimii barajului.

Potrivit unor specialiști, infiltrațiile au dus la scăderea cu 1 m a nivelului normal de exploatare a lacului și la acumularea unei cantități de apă cu mult mai mică decât capacitatea proiectată (zice-se că este vorba de vreo 4 milioane metri cubi).

În conformitate cu proiectul, cu această ocazie, au fost amplasate 3 stații hidrometrice automate și 7 sirene de alarmare a populației.

VASILE ȘANDOR

1 DECEMBRIE - Ziua Națională a României; Marea Unire, Biblioteca Județeană „I.S.Bădescu”; Expoziție foto-documentară - Marea Unire de la 1 Decembrie 1918, Muzeul Județean de Istorie și Artă; Acțiuni cu ocazia Zilei Naționale a României, Primăria Municipiului Zalău; Masă rotundă pe teme de folclor, Primăria comunei Meseșenii de Jos; Spectacol festiv dedicat Zilei Naționale a României, Ansamblul folcloric „Meseșul”; Spectacol Omagial prilejuit de Ziua Națională a României, Primăria orașului Cehu-Silvaniei; Spectacol artistic - Ziua Națională a României, Primăria comunei Horoatu Crasnei; Program festiv dedicat Zilei Naționale a României, Primăria comunei Crasna

10 DECEMBRIE - Ziua Internațională a Drepturilor Omului, Biblioteca Județeană „I.S.Bădescu”

12 DECEMBRIE - Balul Dansului Popular, Primăria comunei Nușfalău

14 - 19 DECEMBRIE - Recitaluri de colinde tradiționale, în parteneriat cu Parohiile Ortodoxe și Parohia Greco-Catolică din Zalău, Centrul pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Sălaj

16 DECEMBRIE - Producția elevilor de la clasele de

muzică, Școala Populară de Arte și Meserii Sălaj

18 DECEMBRIE - România: Ziua Minorităților Naționale, Biblioteca Județeană „I.S.Bădescu”; Spectacol de colinde și obiceiuri de iarnă, Școala Populară de Arte și Meserii Sălaj

20 DECEMBRIE - Festival de colinde, Centrul pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Sălaj; Concert de colinde la Jibou, Ansamblul folcloric „Meseșul”;

20 - 23 DECEMBRIE - Primim Colindători, Biblioteca Județeană „I.S.Bădescu”; Spectacol dedicat sărbătorilor de iarnă - Primim Colindători, Primăria orașului Cehu-Silvaniei

25 DECEMBRIE - Crăciunul, Biblioteca Județeană „I.S.Bădescu”; Spectacol artistic - Nașterea Domnului, Primăria comunei Horoatu Crasnei; Concert de Crăciun, Primăria comunei Crasna

26 DECEMBRIE - Datini și obiceiuri de iarnă, Primăria comunei Meseșenii de Jos

DECEMBRIE - Decembrie 1989 - Revoluție în Sălaj? - Seară muzeală; Târg de artă, Muzeul Județean de Istorie și Artă

LAURA OPRIȘ, consilier

Coordonatori secțiuni: Alina Sălăjan, Laura Opris, Minodora Marincea, Luminița Fechet; Tehnoredactori: Camelia Trestian, Viorica Iștoan